

<p>Sútra lotosu skvostnej Dharmy (Lotosová sútra) Kapitola druhá: Vhodné prostriedky V tom čase Svetom Ctený v tichosti povstal zo svojej samádhi (vnútorný stav pokoj a dosiahnutý prostredníctvom meditácie) a obrátil sa na Shariputra, hovoriac: „Múdrost' Budhov je nekonečne vážna a nezmerateľná. Je ťažké porozumieť bráne k tejto múdrosti a ťažké do nej vstúpiť. Ani jeden z tých, čo počujú hlasy či z pratyekabudhov (samo prebudení Budhovia) nie je schopný to pochopiť. Aký to má dôvod? Budha osobne navštívil sto, tisíc, desať tisíc, milión, nespočítateľné množstvo Budhov a plne uskutočnil nezmerné množstvo náboženských praktík. Namáhal sa statočne a energicky a jeho meno je napospol známe. Realizoval Dharmu, ktorá je vážna a dovtedy neznáma a káže ju v súlade s tým, čo je primerané, a predsa je ťažké porozumieť jeho zámeru. Shariputra, odkedy som dosiahol Budhovstvo, prostredníctvom rôznych vecí a rozličných podobenstiev</p>	<p>som široko vysvetlil svoje učenie a použil som nespočetne veľa vhodných prostriedkov, aby som viedol žijúce bytosti a priviedol ich k zrieknutiu sa pripútanosti. Prečo je to tak? Pretože Tathagata (Budha) je plne vedený vhodnými prostriedkami ako aj paramitou múdrosti. Shariputra, múdrost' Tathagatu je rozsiahla a vážna. Má nezmerné milosrdenstvo, nekonečnú výrečnosť, moc, nebojácnosť, koncentráciu, emancipáciu a samádhi, a hlboko vstúpil nekonečný a prebudený do Dharmy (pravé učenie), dovtedy nedosiahnutej. Shariputra, Tathagata vie, ako urobiť rôzne druhy rozlíšení a ako šikovne vysvetliť učenie. Jeho slová sú jemné, láskavé a potešia uši zhromaždenia. Shariputra, aby som to zhrnul: Budha plne realizoval Dharmu (pravé učenie), ktorá je neohraničená, nekonečná, dovtedy nedosiahnutá. Ale to stačí, Shariputra, už viac nepoviem. Pretože? Pretože to, čo Budha dosiahol, je najzriedkavejšia a na pochopenie najťažšia Dharma (pravé učenie). Skutočná podstata všetkých javov môže byť chápaná</p>	<p>a zdieľaná iba medzi Budhami. Táto skutočnosť pozostáva zo vzhl'adu, charakteru, podstaty, sily, vplyvu, vnútornej príčiny, vz'ahu, skrytého účinku, viditeľného účinku a ich zhodu od začiatku do konca.“ V tom čase Svetom Ctený želajúc si vysvetliť svoj úmysel ešte raz, prehovoril vo veršoch: Hrdina sveta je bezmedzný. Medzi nebeskými bytosťami aj medzi ľuďmi sveta, spomedzi všetkých živých bytostí nikto nemôže porozumieť Budhovi. Budhova moc, nebojácnosť, emancipácia a samádhi, a ostatné vlastnosti Budhu nedokáže nikto spočítať ani odmerať. Predtým, pod vedením nespočítateľných Budhov si plne osvojil a praktikoval rozličné cesty, vážne, jemné a skvelé doktríny, ktoré je ťažké uvidieť a ťažké pochopiť. Počas nezmernej miliónov kálp (1 kalpa je obdobie štyristotridsať dva miliónov rokov smrteľníkov) praktikoval tieto cesty až kým na mieste praktikovania nedosiahol cieľ. Ja som už došiel k tomu, aby som úplne videl a poznal tento veľký cieľ a nahradil, význam týchto rôznych podstát a charakteristík.</p>
--	--	--

Ja a ostatní Budhovia
z desiatich smerov
dokážem teraz porozumieť
týmto veciam.
Túto Dharmu (pravé učenie)
nemožno opísať,
slová pred ňou zamlknu.
medzi ostatnými druhmi
živých bytostí neexistujú
žiadne, ktoré ju dokážu
pochopiť,
okrem mnohých bodhisattvov
(duchovní praktikujúci),
ktorí sú pevní
v sile viery.
Mnohí žiaci
Budhov v minulosti
dávali milodary Budhom,
prerušili už všetky výbuchy
a teraz prebývajú vo svojej
poslednej inkarnácii.
Ale aj také osoby ako oni,
nemajú potrebnú silu.
Aj keby bol celý svet
naplnený ľuďmi,
ako je Shariputra,
hoci by vyčerpali
svoje myšlienky
a spojili svoje schopnosti,
neboli by schopní zmerať
poznanie Budhu.
Ani keby bolo desať smerov
naplnených ľuďmi,
ako je Shariputra alebo
ako sú iní žiaci,
hoci by zaplnili krajiny
v desiatich smeroch, hoci by
vyčerpali svoje myšlienky
a spojili svoje schopnosti,
aj tak by tomu neboli
schopní porozumieť.
Aj keby pratyekabuddhovia
(samo prebudení Budhovia),
bystrí v chápaní,
bez výbuchov,
vo svojej poslednej inkarnácii
zaplnili svety
v desiatich smeroch,
tak husto ako je bambusu
v niektorom háji,

hoci by sa spojili
s jedinou mysl'ou
na milión alebo
na nespočetne veľa kálp
(1 kalpa je obdobie
štyristotridsaťdva
miliónov rokov smrteľníkov),
dúfajúc, že pochopia
pravé učenie Budhu,
nedokázali by porozumieť
ani jeho najmenšej časti.
Keby bodhisattvovia
(duchovní praktikujúci),
ktorí práve nastúpili
na svoju cestu,
ponúkli milodary
nespočetne veľa Budhom,
a úplne by zvládli
účel rôznych náuk,
a tiež by boli schopní
efektívne kázať Dharmu
(pravé učenie), ako toľko
ryžových a konopných
rastlín, bambusu či trstia,
ktoré naplňajú zeme
v desiatich smeroch,
s jednotnou mysl'ou,
so svojim skvelým poznaním,
počas kálp
(1 kalpa je obdobie
štyristotridsaťdva
miliónov rokov smrteľníkov)
početných ako zrníek piesku
v Gange, keby všetci
spojili svoje myšlienky
a schopnosti,
nedokázali by pochopiť
poznanie Budhu.
Keby bodhisattvovia,
ktorí nikdy nepoklesnú,
toľkí ako je
zrníek piesku v Gange,
s jednotnou mysl'ou,
sa spojili a premýšľali by
a hľadali, ani oni
by to nedokázali pochopiť.
Taktiež ti oznamujem,
Shariputra,
že túto vážnu, jemnú
a skvelú Dharmu

(pravé učenie)
bez výbuchov,
nepochopiteľnú,
som plne dosiahol.
Iba ja rozumiem
jej vlastnostiam
a taktiež Budhovia
z desiatich smerov
jej rozumejú.
Shariputra, mal by si vedieť,
že slová rôznych Budhov
sa nikdy nelíšia.
Smerom k Dharme,
ktorú kážu Budhovia,
si musíš vypestovať
veľkú silu viery.
Svetom Ctený
dlho vysvetľoval
svoje nauky a teraz
musí odhaliť pravdu.
Oznamujem toto
zhromaždeniu tých,
ktorí počujú zvuky
a tých,
ktorí hľadajú vozidlo
pratyekabuddhu
(samo prebudeného Budhu);
umožnil som ľuďom
uniknúť z okov utrpenia
a dospieť k Nirváne
(najvyšší raj).
Budha,
prostredníctvom sily
vhodných prostriedkov,
im ukázal učenia
troch vozidiel
zvedavých živých bytostí
uvoľnených z toho
či onoho pripútania,
a umožnil im
dosiahnuť oslobodenie.“
V tom čase boli
vo veľkom zhromaždení tí,
ktorí počujú hlasy,
arhatovia (svätci),
ktorých výbuchy
dospeli ku svojmu koncu,
Ajnata Kuandinya
a ďalší,
1200 osôb.

Boli tam tiež mnísi,
 mníšky,
 laici, ktorí pochopili túžbu
 stať sa tými, čo počujú hlasy
 či pratyekabudhami
 (samo prebudení Budha).
 Každý z týchto
 mal takúto myšlienku:
 Z akého dôvodu
 Svetom Ctený
 tak vážne chváli
 vhodné prostriedky,
 a vyhlasuje, že Dharmu
 (pravé učenie)
 dosiahnutá Budhom,
 je vážna a ťažká
 na pochopenie,
 že je veľmi ťažké
 pochopiť zmysel
 slov, ktoré káže,
 že ani jeden z tých,
 ktorí počujú hlasy
 či z pratyekabuddhov
 (samo-prebudený Budha)
 to nechápe?
 Ak Budha káže
 jedinú náuku
 o oslobodení,
 potom aj my by sme mali byť
 schopní dosiahnuť túto
 Dharmu (pravé učenie)
 a dosiahnuť stav Nirvány
 (Večnej Blaženosti).
 Nemôžeme nasledovať jadro
 toho, čo teraz hovorí.
 V tom čase Shariputra
 pochopil pochybnosti,
 ktoré boli v myšliach
 štyroch druhov veriacich
 a ani on sám
 to úplne nepochopil.
 Obrátil sa na Budhu
 a povedal:
 „Svetom Ctený,
 aké príčiny a okolnosti
 spôsobili, že tak vážne
 chváliš vhodné prostriedky,
 najprednejší nástroj
 Budhov,
 vážnu, jemnú

a skvelú Dharmu
 (pravé učenie),
 ktorú je ťažké pochopiť?
 Ani v minulosti
 som nikdy nepočul
 takýto druh učenia
 od Budhu.
 Teraz majú všetky
 štyri druhy veriacich
 pochybnosti.
 Prosíme,
 aby Svetom Ctený
 vážne chválil túto
 Dharmu (pravé učenie),
 ktorá je vážna, jemná
 a skvelá,
 ťažká na pochopenie?“
 V tom čase si Shariputra
 želal vysloviť
 svoj úmysel ešte raz,
 prehovoril vo veršoch,
 hovoriac: Slnko múdrosti,
 veľký mudrc,
 ctihodný,
 dlho
 kážeš túto Dharmu
 (pravé učenie)
 Ty sám vyhlasuješ,
 že si dosiahol moc,
 nebojácnosť, samádhi
 (vnútorný stav
 pokoja dosiahnutý
 prostredníctvom meditácie),
 koncentráciu, vyslobodenie,
 a ostatné vlastnosti
 a Dharmu (pravé učenie),
 ktorá je nad možnosť
 chápania.
 Na túto Dharmu
 (pravé učenie) dosiahnutú
 na mieste praktikovania
 nie je nikto schopný
 pýtať sa ťa.
 ‘Môj úmysel je ťažké
 zmerať a nikto
 sa ma nemôže pýtať.’
 Nikto sa nepýta,
 no ty aj tak kážeš,
 a robíš chválospevy ceste,
 po ktorej kráčaš.

Tvoja múdrosť
 je veľmi jemná a skvelá,
 taká, ktorú dosiahli
 všetci Budhovia.
 Arhatovia (svätci),
 ktorí sú bez výbuchov
 a tí, ktorí hľadajú Nirvánu
 (najvyšší raj)
 teraz všetci upadli
 do pochybností
 a sú zvedaví, z akého dôvodu
 Budha káže toto.
 Tí, ktorí hľadajú spôsob, ako
 sa stať pratyekabuddhami,
 (samo-prebudený Budha),
 mnísi a mníšky,
 nebeské bytosti, draci
 a duchovia, ako aj
 gandharvas (polobohovia)
 a ostatní,
 pozerajú sa jeden na druhého,
 naplnení zmätkom,
 zízajú nahor
 na najctenejšieho spomedzi
 dvojných bytostí.
 Aký je zmysel
 tohto všetkého?
 Prosím, aby nám to Budha
 vysvetlil.
 V zhromaždení tých,
 čo počujú hlasy,
 Budha povedal,
 že som najprednejší,
 a predsa mi chýba múdrosť
 na vyriešenie týchto
 pochybností a rozpakov.
 Pochopil som vlastne
 konečnú Dharmu
 (pravé učenie)
 alebo som stále na ceste
 praktikovania?
 Synovia zrodení
 z Budhových úst
 spínajú dlane,
 pozerajú dohora a čakajú.
 Prosíme ťa, aby si prejavil
 jemné a skvelé zvuky
 a tento krát nám vysvetlil,
 ako to skutočne je.
 Nebeské bytosti,

draci, duchovia
 a ostatní,
 ich počet je ako
 zrník piesku v Gange,
 bodhisattovovia
 (duchovní praktikujúci),
 hľadajúci Budhov
 vo veľkom počte
 osemdesiat tisíc,
 ako aj
 kolesom otáčajúci múdri králi
 prišli z desiatich tisícov
 miliónov krajín,
 všetci spínajú ruky
 a s úctivými myšliami
 si želajú počuť učenie
 dokonalého vena.“
 Vtedy sa Budha
 obrátil na Shariputru
 hovoriac: „Dost', dost'!
 Netreba viac hovoriť.
 Ak budem hovoriť
 o tejto veci, potom nebeské
 a ľudské bytosti
 v svetoch
 budú ohromené
 a v pochybách.“
 Shariputra ešte raz prehovoril
 k Budhovi, hovoriac:
 „Svetom Ctený,
 prosíme ťa, aby si kázal!
 Prosíme o tvoje kázanie!
 Aký je dôvod?
 Pretože toto zhromaždenie
 nespočetných stovák,
 tisícov, desať tisícov,
 miliónov asamkhyas
 (nekonečnosti) živých bytostí
 v minulosti
 videlo Budhov;
 ich schopnosti
 sú silné a naliehavé
 a ich múdrosť je jasná.
 Keby počuli
 Budhovo kázanie,
 boli by schopní
 zbožnej viery.“
 V tom čase Shariputra
 želajúc si vysloviť
 svoju mienku ešte raz,

prehovoril vo veršoch:
 „Kráľ Dharmy, niet nikoho
 vyššie uznávaného,
 prehovor, prosíme ťa,
 bez odkladu!
 V tomto zhromaždení
 nespočetných bytostí
 sú takí, ktorí sú schopní
 zbožnej viery.“
 Budha odvetil:
 „Prestaň, Shariputra!
 Keby som hovoril
 o tejto veci, nebeské
 a ľudské bytosti a asuras
 (nadprirodzené bytosti)
 v svetoch
 by boli ohromené
 a v pochybách.“
 Mnísi, ktorí sú
 naduto arogantní
 upadnú do veľkej jamy.“
 V tom čase
 Svetom Ctený
 zopakoval, čo povedal
 vo veršoch:
 „Prestaň, prestaň,
 netreba hovoriť!
 Moja Dharma je skvelá
 a ťažká na premýšľanie.
 Tí, ktorí sú naduto arogantní,
 keď ju začujú,
 nikdy nepreukážu
 zbožnú vieru.“
 V tom čase
 Shariputra ešte raz prehovoril
 k Budhovi slovami:
 „Svetom Ctený,
 prosíme ťa o kázanie!
 Prosíme ťa o kázanie!
 V tomto zhromaždení
 osoby ako som ja,
 stovky,
 tisíce, desať tisíce
 milióny.
 Vo veku za vekom
 sme už
 navštevovali Budhov
 a prijímali učenie.
 Ľudia tohto druhu
 sú určite schopní

zbožnej viery.
 Počas dlhej noci
 získajú mier
 a pokoj a budú sa tešiť
 mnohému prospechu.“
 V tom čase Shariputra,
 želajúc si vyjadriť
 svoju mienku ešte raz,
 prehovoril vo veršoch:
 „Najvyššie ctený medzi
 dvojnohými bytosťami,
 prosíme ťa, aby si kázal
 o tejto poprednej Dharme
 (pravé učenie).
 Ja, ktorý som považovaný
 za Budhovho najstaršieho
 syna, ťa žiadam, aby si nás
 poctil kázaním o rozdieloch.
 Nespočetní členovia
 tohto zhromaždenia
 sú schopní
 zbožnej viery k tejto
 Dharme (pravé učenie).
 Budhovia ich už
 vek za vekom učili
 a obrátili týmto spôsobom.
 Všetci s jednotnou myšliou
 a rukami zopnutými
 želajú si počuť a prijať
 Budhove slová.
 Ja a ďalších
 tisíc dvesto
 z našej skupiny,
 ako aj ostatní, ktorí
 sa chcú stať Budhami,
 žiadame pre dobro
 tohto zhromaždenia,
 aby si nás poctil
 kázaním o rozdieloch.
 Keď si vypočujeme túto
 Dharmu (pravé učenie),
 budeme naplnení
 veľkou radosťou.“
 V tom čase
 Svetom Ctený
 povedal Shariputrovi:
 Trikrát si vyslovil
 svoju najväčšiu žiadosť.
 Ako môžem urobiť niečo iné
 než kázať?

Teraz musíš počúvať
pozorne
a starostlivo uvažovať.
Pre tvoje dobro
budem teraz analyzovať
a vysvetlím túto záležitosť.“
Keď prehovoril
tieto slová,
bolo tam asi päť tisíc
mníchov, mníšok, laikov,
v zhromaždení,
ktoré okamžite
povstalo zo svojich sedadiel,
poklonili sa Budhovi
a odišli.
Aký to malo dôvod?
Tieto osoby mali korene
viny, ktoré boli hlboké
a mnohonásobné
a navyše boli
naduto arogantní.
Čo nedosiahli,
čo mali dosiahnuť,
čo nepochopili,
čo mali pochopiť.
A pretože mali
tento nedostatok,
nezotrvali tam, kde boli.
Svetom Ctený
bol ticho a nesnažil sa
zadržat' ich.
V tom čase Budha
povedal Shariputrovi:
„Teraz je toto moje
zhromaždenie zbavené vetiev
a listov, pozostáva slávnostne
z pevných a pravdivých.
Shariputra, je dobre,
že tieto osoby
s nadutou aroganciou
odišli.
Teraz počúvaj pozorne
a ja ti budem kázať.“
Shariputra povedal:
„Nech je tak, Svetom Ctený.
Sme dychtiví počúvať!“
Budha povedal
Shariputrovi:
„Skvelá Dharma
(pravé učenie)

taká ako táto,
kázaná Budhami,
Tathagatmi,
v istých časoch.
Ale ako kvitnutie
udumbara
(modrý lotos, ktorý kvitne
raz za 3000 rokov),
také časy
prichádzajú veľmi zriedkavo.
Shariputra,
ty a vy ostatní,
mi musíte veriť.
Slová,
ktoré Budha káže,
nie sú prázdne ani falošné.